

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudkyň Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

navrhovatele: **Přípravný výbor pro účely konání místního referenda v obci Velký Beranov** ve složení:
J. K.
J. P.
L. P.
zastoupený advokátkou JUDr. Martinou Černochovou
sídlem Masarykovo nám. 43, Jihlava

proti
odpůrci: **obec Velký Beranov**
sídlem Velký Beranov 58

o návrhu na vyhlášení místního referenda

takto:

- I. Vyhlašuje se místní referendum v obci Velký Beranov (katastrální území Bradlo, Jeclov a Velký Beranov) o otázce znějící:
„Požadujete, aby orgány obce Velký Beranov učinily v samostatné působnosti veškeré možné kroky (včetně schvalování územního plánu a jeho změn) k tomu, aby zabránily výstavbě průmyslových objektů na pozemcích parc. č. x, x, x, x, x, x, x, x v katastrálním území Velký Beranov, obec Velký Beranov?“
- II. Stanoví se termín konání místního referenda, a to souběžně s termínem voleb do zastupitelstev obcí ve dnech 5. a 6. října 2018.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Přípravný výbor pro účely konání místního referenda v obci Velký Beranov (dále jen „navrhovatel“ nebo též „přípravný výbor“) se návrhem doručeným soudu dne 2. 7. 2018 domáhá podle § 91a odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), vyhlášení místního referenda v obci Velký Beranov.

I. Obsah návrhu

2. Navrhovatel v podaném žalobním návrhu uvedl, že dne 13. 6. 2018 zastupitelstvo obce Velký Beranov projednalo na řádném veřejném zasedání návrh přípravného výboru ze dne 25. 4. 2018 na konání místního referenda a v řádném hlasování rozhodlo tak, že tento návrh nepřijalo (zamítlo).
3. K prokázání této skutečnosti navrhovatel připojil sdělení starosty obce ze dne 15. 6. 2018, kterým tento informuje zmocněnce přípravného výboru o rozhodnutí zastupitelstva a hlasování jeho členů ve věci podaného návrhu. Dále navrhovatel pro úplnost připojil také usnesení z veřejného zasedání zastupitelstva obce č. 24 ze dne 13. 6. 2018, v němž však není rozhodnutí zastupitelstva obce ve věci zamítnutí návrhu na konání místního referenda zaznamenáno; a dále zápis z veřejného zasedání ze dne 13. 6. 2018 v části týkající se právě projednání konání místního referenda.
4. Navrhovatel připomněl, že dne 25. 4. 2018 navrhl konání místního referenda ve věci otázky:
„Požadujete, aby orgány obce Velký Beranov učinily v samostatné působnosti veškeré možné kroky (včetně schvalování územního plánu a jeho změn) k tomu, aby zabránily výstavbě průmyslových objektů na pozemcích parc. č. x, x, x, x, x, x, x, x v kat. území Velký Beranov?“ S možností odpovědi ANO/NE. Termín konání místního referenda byl navržen tak, aby se toto konalo v termínu voleb do obecního zastupitelstva v roce 2018, tedy ve dnech 5. a 6. října 2018.
5. Navrhovatel upozornil, že návrh na konání místního referenda podpořilo svým podpisem celkem 359 oprávněných osob, tj. více než 30 % z celkového počtu oprávněných osob v obci, a přestože dosažení hranice 30 % lze dle názoru navrhovatele pokládat za dostatečnou podporu obyvatel a jedná se o důležité rozhodnutí, které se týká všech obyvatel obce, neboť výrazným způsobem zatíží dopravu a životní prostředí v obci, zastupitelstvo obce dne 13. 6. 2018 rozhodlo tak, že místní referendum nevyhlásí. Navrhovatel se domnívá, že nebude-li místní referendum konáno, lze na shora vyjmenovaných pozemcích očekávat výstavbu průmyslových objektů, které (kromě již výše uvedených dopadů) zásadním způsobem ovlivní vzhled obce a zapříčiní úbytek orné půdy, aniž by o těchto dopadech a rozsahu plánované výstavby byli obyvatelé obce dostatečným způsobem předem informováni a aniž by jim byla dána reálná možnost se k plánované výstavbě vyjádřit.
6. Navrhovatel proto žádal soud, aby rozhodl tak, že se vyhlásuje místní referendum v katastrálním území Velký Beranov, katastrálním území Bradlo a katastrálním území Jeclov o shora citované otázce, a to v termínu 5. a 6. října 2018.

II. Vyjádření odpůrce

7. Odpůrce ve svém vyjádření k podanému návrhu poukázal na skutečnost, že o všech krocích ohledně připravovaného záměru postavit za obcí po roce 2021 logistický areál Penny Marketu informoval všechny občany obce ve čtvrtletníku Zpravodaj obce Velký Beranov (doručovaném do každé domácnosti) a také na řádných veřejných zasedáních zastupitelstva obce. První informace byla podána zastupitelům již na veřejném zasedání dne 1. 2. 2017 [viz příložený zápis – bod 17) Různé]. Na základě těchto prvních jednání společnost A+R započala přípravné kroky, včetně uzavírání budoucích smluv s vlastníky pozemků; ze strany zastupitelů ani občanů přitom nebyly vzneseny žádné reakce ani připomínky. Již dne 6. 9. 2017 pak byla na řádném zasedání zastupitelstva obce jako jeden z bodů programu uvedena prezentace společnosti Penny Market o připravované výstavbě. Zástupce společnosti představil záměr a odpovídal na dotazy přítomných zastupitelů i občanů; nikdo se proti tomuto záměru nevyslovil. Dne 14. 2. 2018 došlo na řádném veřejném jednání zastupitelstva obce ke schválení návrhu na pořízení změny č. 1 územního plánu obce, kdy z celkového počtu 15 zastupitelů bylo přítomno 14, z toho 11 hlasovalo pro schválení změny a 3 byli proti změně.
8. Odpůrce tak uzavřel, že po dobu delší 15 měsíců od podání první informace a začátku jednání o možné výstavbě nepřišel nikdo z občanů ani zastupitelů s návrhem, aby se k účelnosti výstavby provedla veřejná diskuse. Pro větší informovanost a názornou ukázkou byla po dohodě se zástupcem společnosti a starostou obce Dobřany umožněna exkurze do přibližně stejné velké logistické centra vybudovaného v Dobřanech u Plzně. Odpůrce předpokládal, že o tuto akci bude velký zájem ze strany občanů, kteří jsou nyní proti výstavbě centra, ale přihlásilo se a akce se zúčastnilo pouze 9 lidí, z toho 5 zastupitelů. Vše bylo přitom tradičně s dostatečným předstihem avizováno, vyvěšeno na webových stránkách obce, hlášeno v místním rozhlasu atd. Odpůrce uznává argumenty přípravného výboru, že je třeba více diskutovat a jednat s občany, ale zároveň se ohradil, s kým konkrétně jednat a diskutovat, když nikdo z občanů neprojevil zájem. Dle odpůrce se ukazuje, že veřejná zasedání zastupitelstva jsou málo, stejně tak i články ve čtvrtletníku a pořádání exkurze. Veřejných zasedání se tradičně účastí 3 až 5 občanů, v září 2017 bylo přítomno 14 občanů a na posledním červnovém zasedání zastupitelstva 8 občanů. Pokud by tedy občané měli skutečný zájem, dostavovali by se na veřejná zasedání zastupitelstva v hojnějším počtu.
9. Odpůrce dále uvedl, že zájmem zastupitelstva je přilákat slušného investora, který by svým kapitálem přispěl k rozvoji obce a podílel se a umožnil v tomto provozu zaměstnat místní občany, což bylo přislíbeno. Odpůrce taktéž sdělil, že jej k umožnění výstavby vedou i ekonomické důvody. Oboustranné vyjednávání o podmínkách, vzhledu centra, dispozičním uspořádání, parkovištích, zastávce hromadné dopravy a celkovém vzhledu dosud probíhá a situace se vyvíjí. V současnosti je dle odpůrce situace taková, že vlastník budoucího centra (v případě výstavby po roce 2021) uhradí obci částku cca 5 mil. Kč a v dalších letech bude přispívat na činnost společenských organizací v obci. Záměr je tedy dle odpůrce činěn ve prospěch občanů a pro rozvoj obce, což není jen fráze.

10. K vlastnímu návrhu referenda odpůrce upozornil, že členové přípravného výboru, kteří se podíleli na získávání podpisů, předkládali argumenty, které nejsou dle názoru odpůrce objektivní, tj. že výstavba zásadně ovlivní vzhled obce, zapříčiní úbytek orné půdy a výrazným způsobem zatíží dopravu a životní prostředí v obci. Odpůrce v této souvislosti poukázal na skutečnost, že logistický areál, bude-li výstavba realizována, se bude nacházet ve vzdálenosti cca 500 m od obce, navíc za ochranným valem a stromořadím, takže nebude mít se vzhledem obce nic společného. Konečná podoba budované haly (co do výškových poměrů) přitom není v tuto chvíli známa, neboť se o ní neustále jedná a investor se snaží co nejvíce vyjít vstříc požadavkům obce tak, aby hala co nejméně rušila urbanistický vzhled krajiny. Stejně tak dle názoru odpůrce nedojde k zatížení dopravy, neboť areál by měl být vystavěn za silnicí s kruhovým objezdem nově budovaného obchvatu obce, na který již bylo vydáno územní rozhodnutí s výstavbou v letech 2019 - 2021, kdy výstavba logistického areálu připadá v úvahu teprve až po vybudování a zprovoznění tohoto obchvatu. Jedinou pravdou tedy dle odpůrce zůstává skutečnost, že v území dojde k úbytku orné půdy, což je však oficiální politika vlády ČR; nadto všechny pozemky jsou ve vlastnictví soukromých osob, které jsou ochotny pozemky odprodat, což má investor podloženo uzavřenými smlouvami. Stejně tak tvrzení, že lze na shora uvedených pozemcích očekávat výstavbu průmyslových objektů, se dle odpůrce nezakládá na pravdě, neboť v daném prostoru bude pouze logistický areál, nikoli průmyslové výroby. Změna územního plánu se pak týká pozemků za budoucím obchvatem obce, na kterých by měl areál stát, a pozemků mezi obcí a obchvatem, u kterých bude (při snaze je využít) požadováno vypracování územní studie. Žádné jiné pozemky nejsou součástí návrhu na změnu územního plánu. Odpůrce se pak ohradil proti argumentům a polopravdám, na základě kterých měly být dle jeho názoru získávány podpisy občanů, a to že by snad v areálu měli být zaměstnávání cizinci, kteří budou narušovat veřejný pořádek v obci a obtěžovat místní ženy, a že by řidiči kamionů měli parkovat v samotné obci, když jako součást areálu je plánováno parkoviště pro kamiony s dostatečnou kapacitou.
11. Odpůrce se tak domnívá, že s rozhodováním o formě referenda se dostal do střetu se zájmovou skupinou osob, která nechce uznat zastupitelskou demokracii, přičemž si je vědom toho (a jsou si toho vědomi také všichni zastupitelé), že návrh na požadavek konání místního referenda je v souladu se zákonem. Za povšimnutí ovšem dle odpůrce stojí, že po roce a půl od prvních jednání o záměru se někteří lidé nechtějí smířit se skutečností, že se o celou věc včas nezajímali, což je srovnatelné s požadavkem některých dalších občanů nebudovat silniční obchvat obce, který se odpůrci po téměř třiceti letech podařilo prosadit a který je pro bezpečný život v obci nezbytný. Odpůrce v této souvislosti zdůraznil, že za hospodaření obce, její rozhodování a strategický plán nesou zodpovědnost zastupitelé obce a nikdo jiný. Členové přípravného výboru se však pokoušejí využít situace v období před konáním voleb do obecního zastupitelstva a zalíbit se občanům deklarací jejich práv a svobod. Zodpovědnost každého občana však nemůže být dle odpůrce vnímána pouze jako možnost projevit svou vůli, ale musí být současně spojena s povinností něco k danému vykonat. A tím „něco“ je nutno rozumět edukaci v daném problému. Dle odpůrce však výše zmiňované argumenty přípravného výboru při získávání podpisů nelze pokládat za edukaci a seriózní podklady

pro rozhodnutí. Není tedy možné vytvářet referendum, aniž by zde byla dokonalá znalost dané problematiky.

III. Posouzení věci krajským soudem

12. Podle § 91a odst. 1 písm. b) s. ř. s. se lze u soudu za podmínek stanovených zvláštním zákonem domáhat vyhlášení místního referenda. Tímto zvláštním zákonem je zákon č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místním referendu“). Krajský soud na úvod konstatuje, že návrh byl podán včas ve lhůtě 20 dnů od jednání zastupitelstva obce (dne 13. 6. 2018) podle § 57 odst. 2 písm. b) zákona o místním referendu a osobou oprávněnou (přípravným výborem) podle § 57 odst. 1 zákona o místním referendu, ve spojení s § 91a odst. 2 s. ř. s. Zastupitelstvo obce Velký Beranov na svém zasedání dne 13. 6. 2018 rozhodlo, že místní referendum nevyhlásí [viz bod 25) Zápisu z veřejného zasedání zastupitelstva obce č. 24, konaného dne 13. 6. 2018 v 18:00 hodin v zasedací místnosti obecního úřadu, Velký Beranov č. p. 58], kdy po provedené rozpravě přistoupilo k hlasování s tímto výsledkem: Pro - 3 zastupitelé, Proti - 6 zastupitelů, Zdrželi se - 2 zastupitelé.
13. Krajský soud dále uvádí, že o návrhu je povinen rozhodnout do 30 dnů; jednání není třeba nařizovat (§ 91a odst. 3 s. ř. s.). Rozhodnutí soudu o návrhu na vyhlášení místního referenda nahrazuje rozhodnutí zastupitelstva obce. Soud je tedy zákonem o místním referendu zmocněn k tomu, aby namísto zastupitelstva obce posoudil, zda jsou dány zákonné podmínky pro vyhlášení místního referenda o navržené otázce (viz její citace výše).
14. Podle § 57 odst. 1 písm. b) zákona o místním referendu má právo domáhat se ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu přípravný výbor, jestliže zastupitelstvo obce nebo zastupitelstvo statutárního města nerozhodlo o návrhu přípravného výboru podle § 13 odst. 1 písm. a) nebo rozhodlo o tom, že místní referendum nevyhlásí podle § 13 odst. 1 písm. b).
15. Podle § 13 odst. 1 zákona o místním referendu platí, že zastupitelstvo obce nebo zastupitelstvo statutárního města na svém nejbližším zasedání usnesením rozhodne
a) o vyhlášení místního referenda, jestliže lze o navržené otázce místní referendum konat, a zároveň stanoví den jeho konání (§ 15),
b) o tom, že místní referendum nevyhlásí, jestliže o navržené otázce nelze místní referendum konat.
16. Účelem soudního ochrany návrhu přípravného výboru je tedy v daném případě dosáhnout vyhlášení místního referenda o otázce formulované v návrhu, pokud možno v navrženém termínu, nebrání-li tomu závažné důvody. Krajský soud se tedy byl povinen v posuzovaném případě předně zabývat naplněním podmínky stanovené v § 6 zákona o místním referendu, podle kterého lze místní referendum konat pouze o otázkách patřících

do samostatné působnosti obce; a rovněž zkoumat přípustnost konání místního referenda z pohledu § 7 téhož zákona. Podle § 7 zákona o místním referendu nelze místní referendum konat o místních poplatcích a o rozpočtu obce nebo statutárního města [písm. a)], o zřízení nebo zrušení orgánů obce nebo statutárního města a o jejich vnitřním uspořádání [písm. b)], o volbě a odvolání starosty nebo primátora územně nečleněného statutárního města (dále jen „starosta obce“), primátora statutárního města a primátora hlavního města Prahy (dále jen „primátor“), místostarosty nebo náměstka primátora, členů rady obce, města, městského obvodu nebo městské části (dále jen „rada obce“), členů rady statutárního města a hlavního města Prahy (dále jen „rada statutárního města“) a dalších členů zastupitelstva obce, zastupitelstva statutárního města, jakož i volených nebo jmenovaných členů dalších orgánů obce a statutárního města [písm. c)], jestliže by otázka položená v místním referendu byla v rozporu s právními předpisy nebo jestliže by rozhodnutí v místním referendu mohlo být v rozporu s právními předpisy [písm. d)], v případech, kdy se o položené otázce rozhoduje ve zvláštním řízení [písm. e)], o uzavření veřejnoprávních smluv k výkonu přenesené působnosti [písm. f)] nebo o schválení, změně nebo zrušení obecně závazné vyhlášky obce [písm. g)], jestliže od platného rozhodnutí v místním referendu do podání návrhu na konání místního referenda v téže věci neuplynulo 24 měsíců [písm. h)].

17. Nejvyšší správní soud pak ve vztahu k § 6 a § 7 zákona o místním referendu v rozhodnutí ze dne 29. 8. 2012, č. j. Ars 1/2012 - 26, publikovaném pod č. 2718/2012 Sb. NSS, vyslovil, že *„(...) z citovaných ustanovení plyne přípustnost konání místního referenda ve všech věcech spadajících do samostatné působnosti obce s výjimkou taxativně uvedených případů. Samostatnou působnost obce blíže vymezuje ustanovení § 35 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a to tak, že (...) do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěřuje zákon“*.
18. Navrhovatel se podaným návrhem domáhá, aby soud vyhlásil místní referendum o otázce týkající se budoucího využití pozemků konkrétních parcelních čísel, se souhlasem či nesouhlasem občanů obce s požadavkem, aby orgány obce učinily v samostatné působnosti veškeré možné kroky (včetně schvalování územního plánu a jeho změn) k tomu, aby na těchto pozemcích zabránily výstavbě průmyslových objektů.
19. V návaznosti na shora citovaná ustanovení § 6 a § 7 zákona o místním referendu krajský soud uvádí, že položená otázka se nevymyká oblasti samostatné působnosti obce. Možnost občanů vyjádřit se prostřednictvím institutu místního referenda k dalšímu vývoji a rozvoji obce, v níž tito obyvatelé žijí (ať už z hlediska stavebního, urbanistického a s tím souvisejícího hlediska životního prostředí apod.), představuje zákonem předvídaný způsob realizace jejich ústavního politického práva podílet se na správě věcí veřejných (resp. na výkonu územní samosprávy), a nelze v něm spatřovat omezování zastupitelské demokracie. Ačkoli je ústavní systém České republiky primárně založen na principu zastupitelské demokracie, právní řád České republiky zná a upravuje také místní referendum jako formu demokracie přímé, a to jako výjimečný,

doplňkový a *ad hoc* používaný instrument, což se legislativně projevuje právě tím, že pro jeho použití je nutno splnit celou řadu podmínek.

20. Rozhoduje-li zastupitelstvo obce o pořízení či změně územního plánu, je povinno respektovat § 2 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), dle kterého *obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkonů chrání též veřejný zájem*, a respektovat také cíle územního plánování. Iniciovane změny územního plánu by tak měly směřovat k zajištění veřejného zájmu, o němž si lze učinit představu právě mj. prostřednictvím institutu místního referenda.
21. Není rovněž sporu o tom, že záležitosti územního plánování spadají do samostatné působnosti obce, což nepochybně vyplývá z ustanovení § 6 odst. 5 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), podle kterého platí, že zastupitelstvo obce
 - a) rozhoduje v samostatné působnosti o pořízení územního plánu a regulačního plánu,
 - b) schvaluje v samostatné působnosti zadání, případně pokyny pro zpracování návrhu územního plánu,
 - c) vydává v samostatné působnosti územní plán (...).
 Za použití argumentu *a maius ad minori* tedy zároveň platí, že zastupitelstvo obce rozhoduje v samostatné působnosti rovněž o změně územního plánu (§ 55 stavebního zákona).
22. K vlastnímu znění otázky, která má být v tomto případě v referendu položena, krajský soud konstatuje, že tato je navržena jednoznačně, je na ni možné odpovědět slovem „ano“ nebo „ne“; otázka není formulována zavádějícím způsobem, který by umožňoval dvojitý výklad, ani není dezinformační. Ve vztahu k identifikaci dotčeného území obce pak nelze nic vytknout ani označení pozemků konkrétními parcelními čísly a vymezením katastrálního území, v němž se tyto pozemky nacházejí, které zaručují jejich nezaměnitelnost.
23. Pokud se jedná o termín konání místního referenda, ustanovení § 15 zákona o místním referendu upravuje, že místní referendum se koná nejpozději do 90 dnů po dni jeho vyhlášení, není-li v návrhu přípravného výboru uvedena doba pozdější. Dnem vyhlášení místního referenda je první den vyvěšení usnesení zastupitelstva obce nebo zastupitelstva statutárního města na úřední desce příslušného obecního úřadu nebo na úřední desce magistrátu statutárního města. Koná-li se místní referendum z rozhodnutí zastupitelstva obce nebo zastupitelstva statutárního města, nesmí být den konání místního referenda stanoven tak, aby připadl do následujícího funkčního období zastupitelstva obce nebo zastupitelstva statutárního města. Judikatura správních soudů (srovnej např. rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 30. 7. 2010, č. j. 44 A 62/2010 - 19, či rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2015, č. j. Ars 11/2014 - 42, obě dostupná na www.nssoud.cz) přitom opakovaně dovodila, že *„přípravný výbor má právo na to, aby zastupitelstvo obce vyhlásilo místní referendum v termínu podle jeho návrhu, a tomuto právu je poskytována soudní ochrana (...)“*.

24. V daném případě přitom krajský soud neshledal žádné faktické ani právní důvody, pro které by bylo racionální odchýlit se od návrhu přípravného výboru konat místní referendum v termínu voleb do zastupitelstev obcí, tj. ve dnech 5. a 6. října 2018. Krajský soud v této souvislosti uvádí, že konání místního referenda společně s volbami posiluje a umožňuje faktickou realizaci politického práva ve smyslu čl. 21 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Jak již bylo uvedeno, místní referendum, jeho iniciace i následné hlasování představují významný způsob občanské participace, jakož i prostředek ke zvýšení legitimacy lokální politiky a kontroly místní politické reprezentace (k tomu shodně srovnej též rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2012, č. j. Ars 2/2012 - 43, publikované pod č. 2799/2013 Sb. NSS, zejména body 29. a 33. odůvodnění). S uvedeným pak nepochybně koresponduje také požadavek na upřednostnění takového termínu, který zvýší pravděpodobnost, že výsledky referenda budou (co do účasti na hlasování) platné, což se přirozeně nabízí, koná-li se místní referendum souběžně s volbami. Zákon o místním referendu nadto výslovně možnost konání místního referenda souběžně s volbami předvídá a pro ten případ v § 5 odst. 1 stanoví, že se hlasování v místním referendu v takovém případě koná ve stejnou dobu, která je stanovena pro konání voleb.
25. Poukazuje-li odpůrce ve svém vyjádření na předkládání neobjektivních argumentů a nepravdivých informací ze strany přípravného výboru při shromažďování podpisů, jakož i na nedostatečnou edukaci ke spornému stavebnímu záměru, je nutno konstatovat, že tyto námitky odpůrce nemají v daném soudním řízení relevanci. Přesto krajský soud v této souvislosti podotýká, že ze smyslu a účelu konání místního referenda, jakož i z obecných povinností obce pečovat o svůj všestranný rozvoj, včetně účelného vynakládání finančních prostředků z rozpočtu obce (§ 2 odst. 2 zákona o obcích), lze dovodit možnost (dokonce i povinnost) obce informovat své občany objektivním a dostatečným způsobem o konání místního referenda, tj. odpůrce bude mít prostor nabídnout občanům protiargumenty a vymezit se a vyvrátit dle názoru odpůrce neseriózní argumenty neopírající se o náležitou znalost problému. Současně ovšem odpůrce musí být připraven dát prostor také jiným osobám pro vedení kampaně a nebránit případným stoupencům a odpůrcům nabízeného řešení, kteří se jistě budou pokoušet přesvědčit své spoluobčany o správnosti vlastních názorů, v prezentaci také těchto názorů. Obec (odpůrce) proto může využít toho, aby k připravovanému místnímu referendu, na jehož uspořádání nepochybně bude nucena vynaložit nemalé finanční prostředky ze svého rozpočtu, zveřejnila dostatečné množství informací, poskytla svým občanům seriózní podklady a do všech podrobností je seznámila s danou problematikou tak, aby tito měli dostatek relevantních informací k učinění a přijetí konečného rozhodnutí k položené otázce. Zároveň by však měla umožnit také fair kampaň, tj. aby občané sami svým aktivním přístupem působili na jiné oprávněné osoby a aby jim k tomu byl poskytnut náležitý prostor.
26. Krajský soud pak závěrem pro úplnost doplňuje, že věcné a časové dopady rozhodnutí v místním referendu jsou dle zákonné úpravy závislé na účasti oprávněných osob na

hlasování a jeho výsledku (srovnej § 48 odst. 1 a 2 zákona o místním referendu upravující platnost a závaznost místního referenda). Výsledky místního referenda jsou závazné pro zastupitelstvo obce, zastupitelstvo statutárního města a orgány obce a statutárního města. Dobu, po kterou tomu tak bude, přitom zákon neurčuje. Je proto třeba vyjít z toho, že platné referendum lze v téže věci podle § 7 písm. h) zákona o místním referendu opakovat, resp. návrh na konání takového referenda podat, po 24 měsících. To jsou účinky, které zákon o místním referendu předpokládá, což je dáno charakterem tohoto institutu, který na jedné straně dává občanům možnost vyjadřovat se a rozhodovat o správě věcí veřejných (obecních), na straně druhé však po nich zároveň požaduje odpovědnost za takto učiněná rozhodnutí, která jsou následně i sami občané nuceni snášet a respektovat.

IV. Závěr a náklady řízení

27. Krajský soud, který shledal podaný návrh důvodným, tedy vlastním rozhodnutím vyhlásil místní referendum o navržené otázce a zároveň určil termín jeho konání. Rozhodnutí soudu nahrazuje přijaté usnesení zastupitelstva odpůrce, přičemž podle § 13 odst. 3, věty poslední, zákona o místním referendu platí, že ode dne vyhlášení místního referenda do dne vyhlášení jeho výsledků nepřísluší orgánům obce nebo orgánům statutárního města rozhodovat o věci, která je předmětem otázky ve vyhlášeném místním referendu. Ostatně skutečnost, že návrh přípravného výboru požadující konání místního referenda je v souladu se zákonem, připustil ve svém písemném vyjádření sám odpůrce (viz bod II. odůvodnění tohoto rozsudku shora).
28. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 93 odst. 4 s. ř. s., podle kterého v řízení ve věcech místního referenda nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.
29. Závěrem krajský soud doplňuje, že usnesení bude doručeno zástupkyni navrhovatele a odpůrci a současně bude vyvěšeno na úřední desce soudu; usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení (§ 93 odst. 5 s. ř. s.). Krajský soud zároveň připomíná, že odpůrce tím není zbaven své povinnosti umístit písemné vyhotovení usnesení neprodleně po jeho obdržení na úřední desce, ačkoli vyvěšení bude mít v tomto případě již jen informativní povahu (§ 13 odst. 2, věta poslední, zákona o místním referendu).

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. července 2018

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu